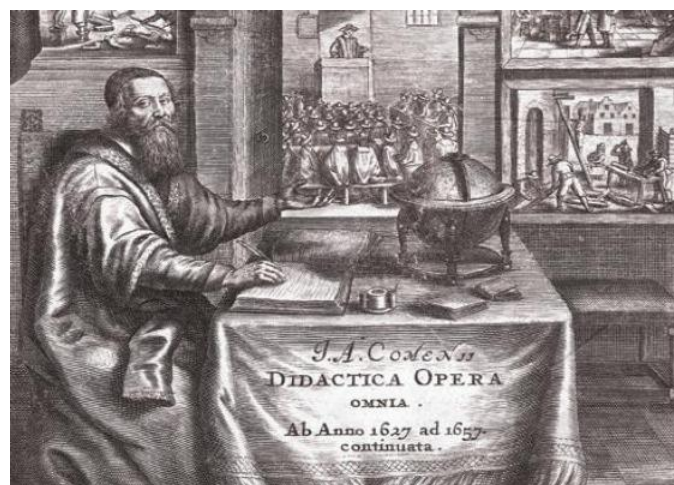
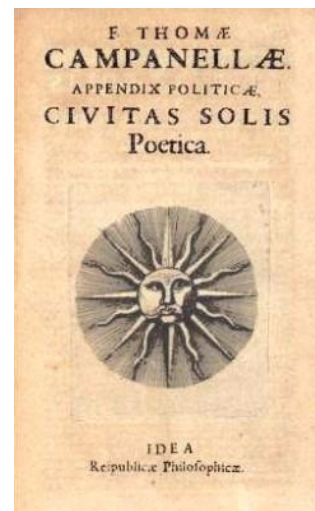
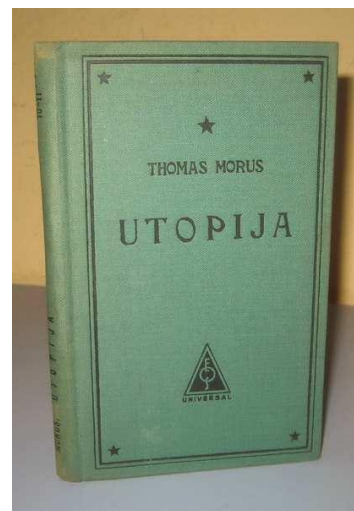
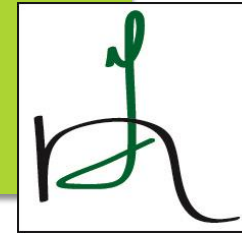

Mūžizglītība –
pamatnosacījums
sabiedrības iesaistīšanai
rīcībpolitikas veidošanā un
lēmumu pieņemšanas
procesos

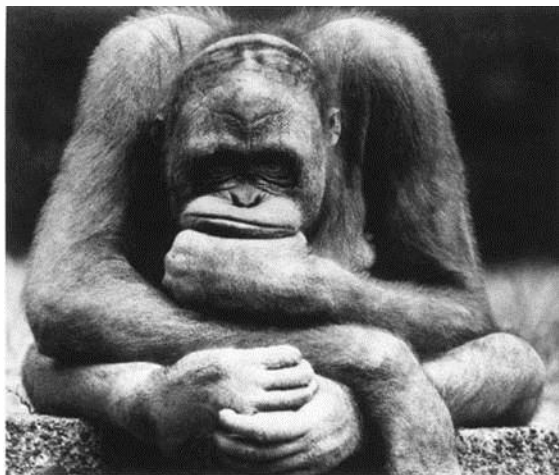
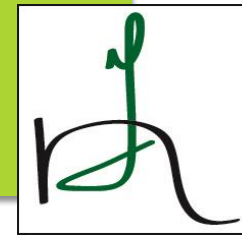
INGRĪDA MURAŠKOVSKA, DR.PAED.

14.10.2014., JELGAVA

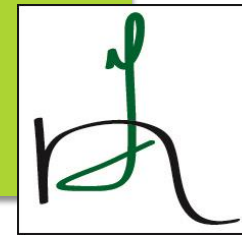
Mūžizglītības ideju pirmsākumi

Lēmumu pieņemšanas grūtības

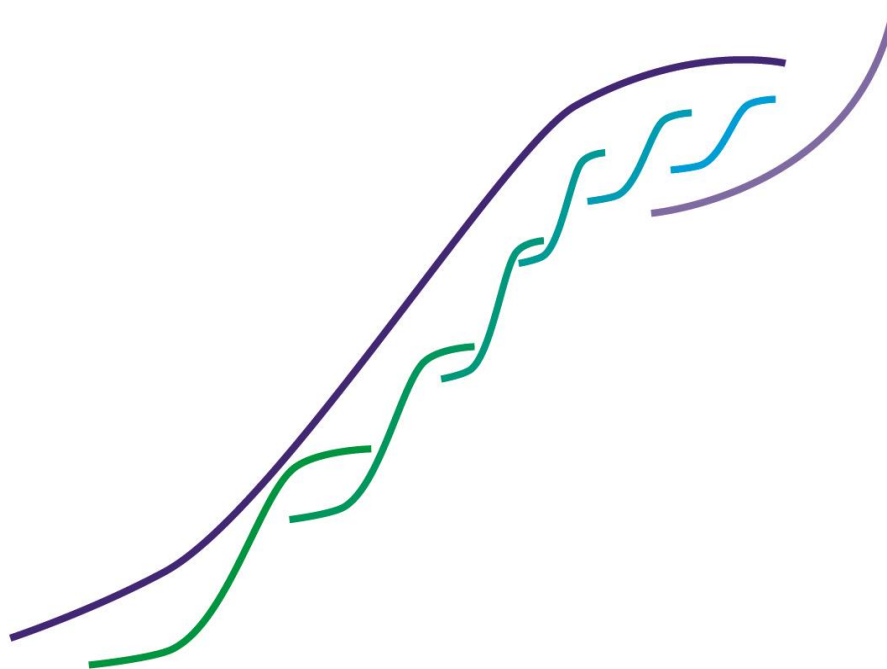
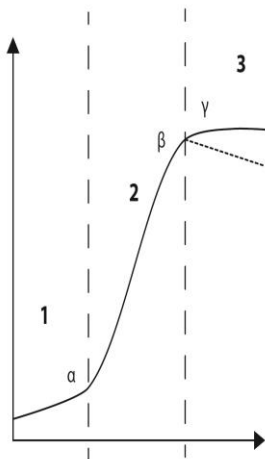
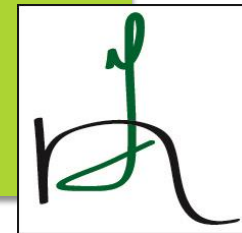

Mūžizglītība

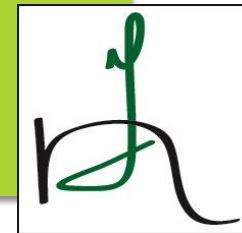

- ▶ Mūžizglītība ir jebkuras uz humāna pamata plānotas darbības, kuras ir vērstas uz dalībnieku mācīšanos un izpratnes padziļināšanu jebkurā dzīves posmā (*P.Jarvis*)
- ▶ Tiesības mācīties mūža garumā ir cilvēktiesības. Šīs tiesības pieder dažādu sociālo grupu pārstāvjiem, dažādos vecumposmos, ar dažādu iepriekšējo izglītību, dažādām izglītības vajadzībām (*Schuller, Watson*)
- ▶ Mūžizglītība ir dzīves laikā notiekoša zināšanu apguve, kuras mērķis – uzlabot zināšanas, prasmes un kompetences personīgajā, pilsoniskajā, sabiedriskajā un ar darbu saistītajā perspektīvā” (*Eiropas Komisija*).

Mūžmācīšanās procesa fraktālu modelis

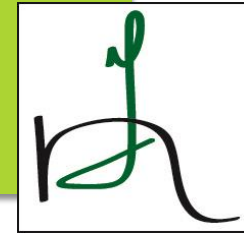
I.Muraškovska

Iedzīvotāju īpatsvars 25-64 gadu vecumā, kuri iesaistās izglītībā

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Eiropas Savienība	9,3	9,4	9,3	9,1	8,9	9,0
Latvija	7,1	6,8	5,3	5,0	5,0	7,0

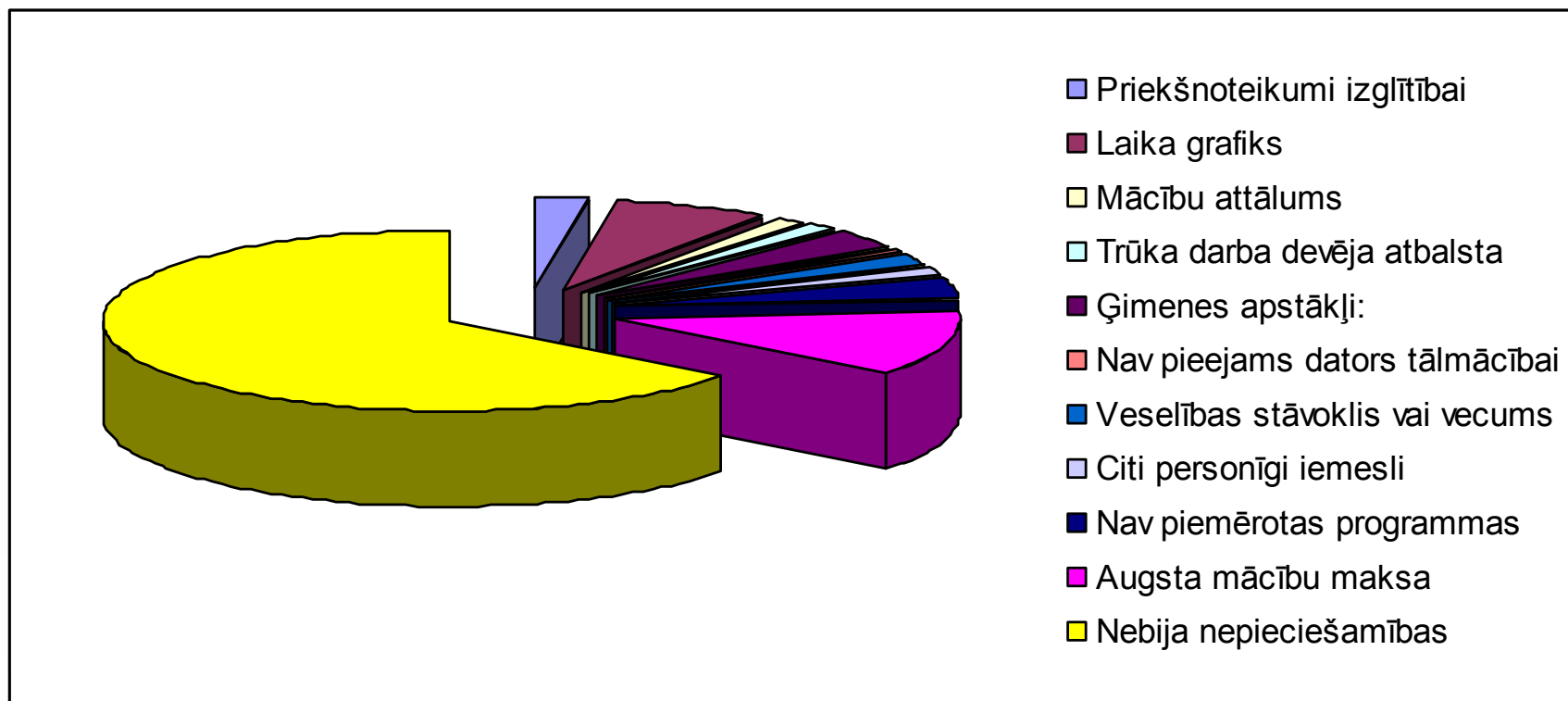
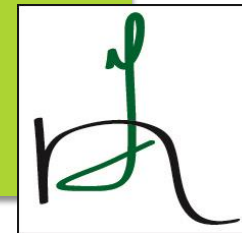
Eiropas izglītības programma pieaugušajiem

Prioritārās jomas 2012.-2014.:

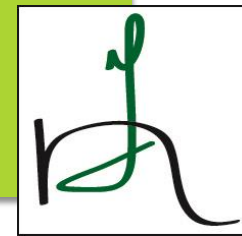
1. Mūžizglītību un mobilitāti padarīt par realitāti
2. Uzlabot izglītības un apmācības kvalitāti un efektivitāti
3. Ar pieaugušo izglītības starpniecību veicināt vienlīdzību, sociālo kohēziju un aktīvu pilsoniskumu
4. Uzlabot pieaugušo kreativitāti, novatorismu un mācību vidi
5. Uzlabot zinību pamatus par pieaugušo izglītību un pārraudzīt pieaugušo izglītības nozari

Galvenais iemesls, kāpēc nepiedalījās izglītībā

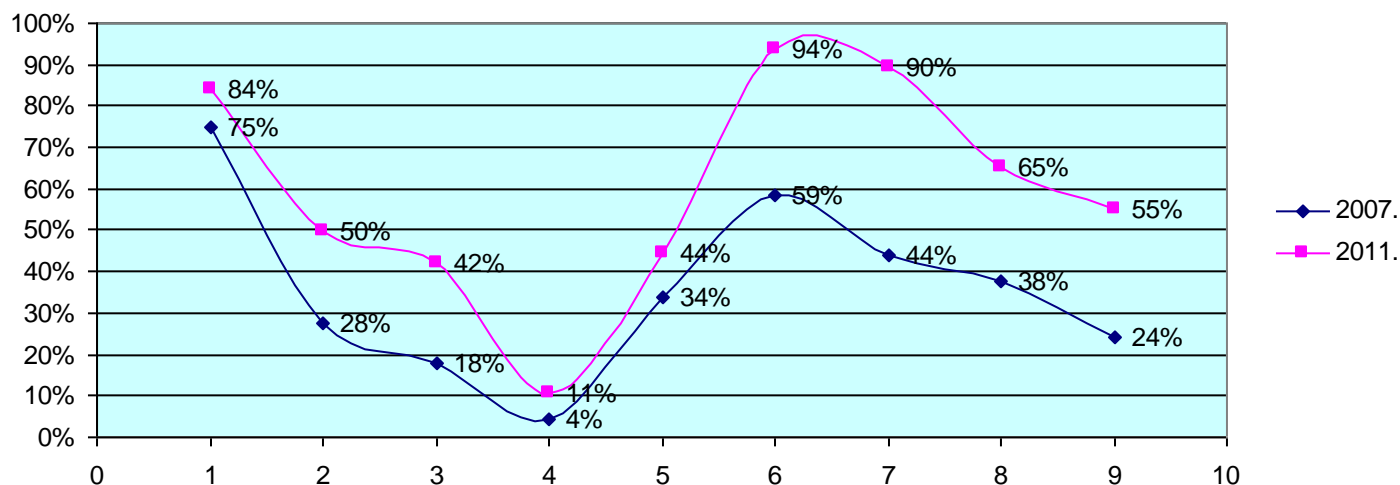
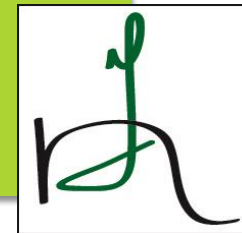
CSP dati, 2011

Iedzīvotāju tipi pēc piesaistes dzīvesvietai

Piesaistes tips	Piesaistes tipa raksturojums
Vieta, kur ir ģimene un mājas	Apvieno 41% respondentu. Šo grupu pamatā piesaista tikai mājoklis (68%) un ģimenes tuvums (65%), bet kopumā dažādi dzīvesvietas aspekti viņiem nav būtiski. Šis piesaistes tips ir vienlīdz izplatīts dažādās vecuma un dzimuma grupās, kā arī pēc izglītības līmeņa vai tautības, bet nedaudz biežāk Latgalē (53%) un retāk Pierīgā (35%) dzīvojošo vidū. Retāk izplatīts starp respondentiem, kuru ienākumi ir augsti .
Vieta, kurā koncentrējas iespējas	Atbilst 15% aptaujāto. Dzīvesvietai bez ģimenes un mājokļa (81 un 89%) viņus piesaista ikdienā nepieciešamie sadzīves pakalpojumi (76%) un labs ceļu un sabiedriskā transporta tīkls (75%), gandrīz puse minējuši interneta un telefona sakaru kvalitāti (46%), iespēju nopelnīt (51%), darba un karjeras iespējas (44%), arī kvalitatīvu izglītību (26%). Retāk piesaista, kaimiņi (8%), apkārtējā vide. Šāds piesaistes tips biežāk atbilst rīdziniekiem , kā arī cilvēkiem ar augstiem vai vidēji zemiem ienākumiem .
Kvalitatīva dzīves vide ("idilliskie lauki")	Atbilst 21% aptaujāto. Dzīvesvietai piesaista ģimene un mājoklis (88 un 84%), droša, mierīga dzīves vide (71%), apkārtnes skaistums (67%), apkārtējie cilvēki (53%). Retāk piesaista darba iespējas (14%), kultūras dzīve (12%), labs ceļu tīkls (9%), internets un telefona sakari (2%). Šāds piesaistes tips biežāk atbilst lauku iedzīvotājiem, nestrādājošiem, kā arī cilvēkiem ar zemiem vai vidējiem ienākumiem .
Kvalitatīva dzīves vide, labi integrēta pakalpojumu tīklā ("piepilsētas vai mazpilsētas idilles")	Raksturo 23% aptaujāto. Piesaistē augsta ir radnieku klātbūtne (82%), kā arī mājokļa nozīme (89%), dzīvesvietai piesaista arī apkārtni (87%) un droša dzīves vide (73%), labs ceļu tīkls (87%), interneta un telefona sakaru kvalitāte (67%), sadzīves pakalpojumi (57%), kultūras dzīve (38%). Šis piesaistes tips biežāk raksturo cilvēkus, kuriem ir vidēji augsti un augsti ienākumi , un biežāk raksturīgs Pierīgas un Zemgales iedzīvotājiem .

Motivācija piedalīties pieaugušo izglītībā

1 - Veikt savu darbu labāk

2 - Samazināt iespēju zaudēt darbu

3 – Palielināt iespējas dabūt jaunu darbu

4 – Uzsākt savu uzņēmējdarbību

5 – Programmas apgūšana bija obligāta

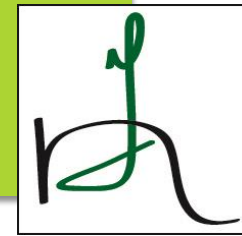
6 – Iegūt ikdienā noderīgas zināšanas un prasmes

7 – Iegūt vairāk zināšanu par to, kas interesē

8 – Iegūt apliecību vai sertifikātu

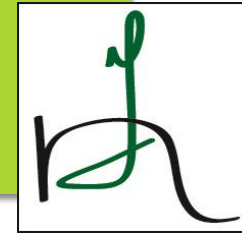
9 – Satikt jaunus cilvēkus paša priekam

Esošās situācijas analīzē konstatētās problēmas

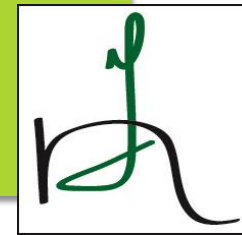
- Nepieciešams nodrošināt mūžizglītības pieejamību iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu vecuma, dzimuma, iepriekšējās izglītības, dzīvesvietas, ienākumu līmeņa, etniskās piederības, funkcionāliem traucējumiem utt.
- Nepieciešams paplašināt reģionālo augstskolu tālākizglītības programmu piedāvājumu atbilstoši reģiona darba tirgus vajadzībām
- Pārskata periodā vislielākās iespējas iegūt valsts atbalstu apmācībām ir bijis tieši bezdarbniekiem, savukārt atbalsts nodarbināto apmācībām bijis nepietiekams.
- Ir izteikti arī priekšlikumi paplašināt skolu un profesionālās izglītības iestāžu iespējas izglītēt pieaugušos, izmantot arī vakarskolu un tālākizglītības piedāvājumu un nodrošināt stimulus un atbalstu darba devējiem darbinieku papildu izglītošanai.
- Nepieciešama informācija par pieaugušo izglītības iespējām, lai sekmētu mūžizglītības procesa vadību

Izglītības atzīšanas un pielīdzināšanas iespējas

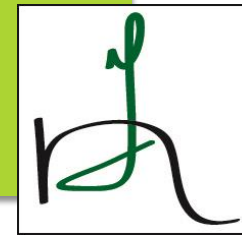

- ▶ 28.02.2012. MK noteikumi Nr. 142 “ Grādu un profesionālo kvalifikāciju pielīdzināšanas kārtība”
- ▶ 22.02.2011. MK noteikumi Nr. 146 „Kārtība, kādā novērtē ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenci”
- ▶ 10.01.2012. MK noteikumi Nr.36 “Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi”

Valsts finansējums pieaugušo izglītībai

- ▶ MK noteikumu projekts - Noteikumi par atbalsta pasākumiem darba devējiem darbinieku papildu izglītošanā, atbalsta pasākumu īstenošanas kārtību un kritērijiem atbalsta saņemšanai
- ▶ Izglītības likuma grozījumi attiecībā uz valsts finansējumu stājas spēkā ar 1.01.2015.

Paldies par uzmanību!

E-mail:

ingrida.mil@gmail.com

Tel. 22195600